

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

07 Kasım 2019

Sayı : 30824082/610-261585
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

- Liste (5 Adet- 5 Sayfa)
- Cevap yazısı (43 Adet, 79 Sayfa)

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN ÖZGÜR KARABAT'IN
TBMM 7/11781 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULARI VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Türkiye'de deprem gibi felaketler gündemden hiç düşmemektedir. Ülkemizin bulunduğu deprem kuşağı özellikle bazı kentlerimizi önemli oranda riskli hale getirmektedir. Deprem riskinin en çok olduğu illerin başında da kuşkusuz İstanbul gelmektedir. Ülkemizde öteden beri deprem konusunda acı tecrübeler yaşanmasına rağmen bu afetlere karşı yeterince önlem alınmadığı gözlemlenmektedir. "Büyük İstanbul depremi" riski gündemdeki sıcaklığını korurken son yıllarda İstanbul'da deprem toplanma alanlarının dahi imara açıldığı görülmektedir. Bu rant odaklı anlayış uzmanlarca, siyasi partilerce ve ilgili STK'larca eleştirilmesine rağmen ne yazık ki başta belediyeler ve bakanlık düzeyinde sorumluluk makamında olanlardan vatandaşlarımızı rahatlatacak adımlar atılmadığı görülmektedir. Mart-Nisan 2019 tarihlerinde İstanbul'un çeşitli ilçelerinde zemin çatlakları, toprak kaymaları olmuş ve muhtemelen bunlara bağlı olarak da çeşitli binalar zarar görmüş, hatta bazı binalar yıkılmıştır. Son olarak Kartal ve Kâğıthane ilçelerinde bazı binalar yıkılmış ve ne yazık ki Kartal'da vatandaşlarımız hayatına mal olan bir felaket yaşanmıştır. Bunların ardından 26-27 Nisan 2019 tarihlerinde Esenyurt'ta bir apartmanda ve yolda; 29 Nisan 2019 tarihinde ise Sancaktepe'de bir ilkokulun yanında bulunan parkta derin çatlaklar oluştuğu görülmüştür. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin geçmiş dönem faaliyet raporu incelendiğinde, 2014-2018 yılları arasında rant gündemli imar raporlarının 8 bin 470 kez görüşüldüğü, büyük deprem riskine rağmen Deprem ve Doğal Afet Komisyonunun ise sadece 70 raporu görüşüldüğü belgelenmiştir. Bu tablo, belediye düzeyinde olası İstanbul depremine dair ciddi bir hazırlık yapılmadığının bir göstergesi olarak değerlendirilebilir. İstanbul'da daha büyük felaketler yaşanmadan hem belediyeler hem de bakanlıklar düzeyinde acil bir eylem planı yapılmalı. Vatandaşlarımızın can ve mal güvenliği sağlanmalıdır.

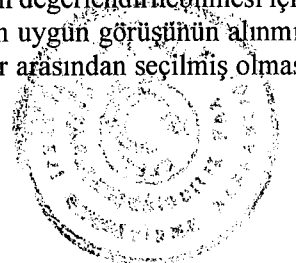
Bu nedenle;

- 1) İstanbul'da hali hazırda "acil toplanma alanı" sayısı kaçtır? Bu alanlarda acil bir durumda bir araya gelebilecek insan sayısı kaçtır?
- 2) İstanbul'da "acil toplanma alanı" olup sonradan imara açılan alan var mıdır? Varsa bunlar hangileridir?
- 3) İstanbul'da 2014 - 2018 yılları arasında zemin kaynaklı yaşanan çökme, kayma, yıkım vb. olaylarının sayısı kaçtır? Şu ana kadar bunların önüne geçmek üzere bakanlık bünyesinde herhangi bir önlem alınmış mıdır?
- 4) İstanbul'da bina çökmesi sonucu kaç vatandaşımız hayatını kaybetmiş? Kaç vatandaşımız yaralanmıştır?
- 5) Bakanlık bünyesinde olası İstanbul depremine hazırlık yönünde herhangi bir çalışma yapılmakta mıdır?
- 6) 1999 Marmara Depremi'nin ardından bir defaya mahsus getirilen deprem vergilerinden olan Özel İletişim Vergisi'nden (ÖİV) bugüne kadar ne kadar vergi toplanmıştır? Bu vergiler oransal olarak hangi alanlarda kullanılmıştır? Bu verginin ne kadarı deprem yaralarını sarmaya kullanılmıştır? Devletin bir defa alma sözü verdiği ve amacı dışında kullanılan bu vergiden vazgeçmeyi düşünüyor musunuz?
- 7) Esenyurt ve Sancaktepe'de meydana gelen zemin çatlakları konusunda bakanlık düzeyinde ya da devletin başka bir kurumu tarafından herhangi bir araştırma yapılmış mıdır? Bu çatlakların sebepleri nelerdir?
- 8) Basına yansıyan haberlere göre Esenyurt ve Sancaktepe'de meydana gelen zemin çatlakları kapatılmıştır? Bu çatlaklar hangi kurumlar eliyle kapatılmıştır? Bu bölgelerde tehlike ortadan kalkmış mıdır?

CEVAP:

Bakanlığımızın 2023 yılı vizyonu kapsamında, kentsel dönüşüm uygulamalarında karşılaşılan sorunların çözümü, dönüşüm sürecinin iyileştirilmesi ile yerleşim ölçeğindeki kentsel dönüşümün bütüncül bir şekilde yönetilmesini sağlamak amacıyla; kentsel dönüşümüne yeni bir çerçeve çizilerek dönüşüm hedefleri belirlenmiştir. Bu hedeflerin hayata geçirilmesi için dönüşüm uygulamalarını yönlendirecek olan "Kentsel Dönüşüm Strateji Belgesinin Hazırlanmasına Yönelik İlke ve Esaslar" belirlenmiştir.

Bu tarihten itibaren yapılacak olan tüm Riskli Alan ve Rezerv Yapı Alanı tekliflerinin değerlendirilebilmesi için il/ilçe genelinde Kentsel Dönüşüm Strateji Belgesi'nin hazırlanarak, Bakanlığımızın uygun görüşünün alınmış olması ve teklif edilen alanın Kentsel Dönüşüm Strateji Belgesinde öncelikli alanlar arasından seçilmiş olması şartı aranacaktır.

İstanbul İli, Kartal İlçesi, Orhantepe Mahallesi, 12580 ada 101 parselde yer alan yapı 06.02.2019 tarihinde beklenmeyen bir anda çökmüş ve 21 vatandaşımız göçük nedeniyle vefat etmiştir.

Bakanlığımız tarafından Orhantepe Mahallesi sınırları içerisinde bulunan 12528 ada, 97, 98, 175, 176 parsel, 12580 ada 100, 101, 102, 103, 118, 120, 121 parsel ve 12530 ada 127 parseli kapsayan alan Bakanlığımızın 11.03.2019 tarihli ve 58444 sayılı Olur'u ile "Rezerv Yapı Alanı" olarak belirlenmiştir.

Rezerv Yapı Alanı'nda geline tarih itibariyle toplam 10 yapıda (kendiliğinden çöken Yeşilyurt apartmanı dahil) bulunan 129 konut ve 29 işyeri olmak üzere toplam 158 bağımsız birimin yıkımı gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu alanda 474 kişi yaşamakta olup, Bakanlığımızca hak sahiplerine kira yardımı ödemeleri yapılmaktadır.

Rezerv yapı alanında yapılacak inşaat işi için TOKİ tarafından 2019 yılı Mart ayında ihaleye çıkılmış olup, aynı ay itibariyle alanda ilk temel atılmış ve inşaat çalışmalarına başlanılmıştır. Alanda üretilcek yapıların toplam inşaat alanı 17.689,83 m² dir. Bu alanın 14.277,62 m² si zemin kat ve üzeri inşaat alanı olup 3.412,21 m² si bodrum kattır.

TOKİ tarafından yatay mimari esas alınarak planlanan alanda 105 konut ile 25 dükkân üretilecektir. Yapım çalışmaları % 90 seviyesinde olup, 2019 yılı Kasım ayı sonunda işin bitirilmesi planlanmaktadır.

Söz konusu alanda; Bakanlığımıza ait Uzlaşma Ofisi açılmış olup, hak sahipleri ve alanda riskli yapısı bulunan vatandaşlar ile uzlaşma görüşmelerine başlanılmıştır.

22.04.2019 tarihinde İstanbul İli, Kağıthane İlçesi, Yahya Kemal Mahallesi 6580 ada, 31 parselde bulunan inşaat alanındaki istinat duvarı ve akabinde 6582 ada, 29 parseldeki bina kendiliğinden çökmüştür.

Olay sonrasında bölgede bulunan 26 bina boşaltılarak, alanda gerçekleştirilecek kentsel dönüşüm projesi için çalışmalara başlanılmış, söz konusu 3,39 ha alan 09/07/2019 tarihli ve 1306 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 'Riskli Alan' ilan edilmiştir.

Geline tarih itibariyle Riskli Alan ilan edilen bölgede bulunan 706 bağımsız birim tahliye edilmiş, 123 binanın tamamının yıkımı gerçekleştirilmiştir. Yine alanda tahliye edilerek kira yardımı yapılan bağımsız birim sayısı 339 adet olup, bunlar içerisinde kiracılarına da taşınma yardımı yapılmış olan bağımsız birim sayısı da 155'tir.

Söz konusu alanda 2300 kişi yaşamakta olup, Bakanlığımızca 633 malik, 268 kiracıya kira yardımı ödemeleri yapılmaktadır. Ayrıca, 25.04.2019 tarihinde 4.000.000,00 TL, 09.08.2019 tarihinde 1.000.000,00 TL olmak üzere Kağıthane Belediye Başkanlığına toplam 5.000.000,00 TL kaynak aktarılmıştır.

TOKİ tarafından yatay mimari esas alınarak planlanan alanda 835 konut ve 26 ticaret olmak üzere 937 adet bağımsız birim üretilmesi planlanmakta olup, proje çalışmaları devam ettiğinden toplam maliyet çalışmalar tamamlanınca hesaplanabilecektir.

Ayrıca, acil toplanma alanları ile zemin çatlakları vb. diğer hususlara ilişkin tespit, değerlendirme çalışmaları ve koordinasyonlar İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının görevleri kapsamında bulunmaktadır.

